

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Eustathio Presbytero. 43.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

acceperunt. Atque hæc quidem scripsit Libanius. Plutarchus autem perspicuitatē ac facilitatem germanum Atticifimum esse censet. Sic enim, inquit ille, locuti sunt oratores. At verò Leontinus Gorgias primus hunc morbum in forenses orationes inuexit, ut qui sublimē ac tropicum dicendi genus amplexus sit, ac perspicuitatem labefactarit. Hic porrò morbus, inquit ille, admirandum quoque Platonem attigit. Quamobrem si hac in re Plutarcho fides habenda est, præclarus ac celebris Ioānes omnes superat, ut qui & Atticum se verbis præbuerit, & perspicuitatem, qualē haud scio an alius quisquam, adhibuerit.

Eustathio Presbytero. 43.

Resurrectionis corporum sermonem, ut impossibilem, ab Ethnicis irrideri dixisti. Operæpretium est igitur, quoniā Scripturas sacras reiiciunt, ex ratiocinationibus ac demonstrationibus eiusmodi sermonem extruere, qui velut vim afferat, efficiatque, ut quod obscurum est, perspiciamus. Quapropter si sapientes & eruditi sunt, quænam Philosophi dicant, considerent. Nam illi corpoream essentiam ex quatuor elementis conflata ac temperatam esse asserentes, mutabilem hanc esse statuunt: quippe cum elementa facile inter se migrent. Etenim ignis, crassitiem contrahens, ac deorsum vergens, aër efficitur, aër aqua, aqua terra. Ac rursus, terra extenuata, in aquam, aqua in aërem, aër in ignem commutatur. Quid igitur incredibile dicimus, cum corpus hoc, quod nunc maxima ex parte terræ particeps est, cum attenuatur, æthereum ac spirituale fieri affirmamus? Resurgere enim illud dicimus, non cuiusmodi nunc est, sed in meliorem statum immutatum & exornatum, atque ita, ut labem omnem & corruptionem, ac vitia, tanquam in fornace, deposuerit. Quocirca si sapientes & eruditi sunt, qui hæc considerant, incredulitati suæ finem constituent. Sin autem & literarum expertes, & Dialecticæ exercitationis im-

ρήτορες. Γοργίας δὲ ὁ λεοντίνος, πρῶτος τὴν νόσον ταύτην εἰς τὰς πολιτικοὺς λόγους εἰσήγαγε, τὸ ἰσχυρὸν καὶ τὸ προπικρὸν ἀσπασμάδης, καὶ τὴν σαφηνείαν. τεχνικῶς.
λυμηνανὰ μὲνος, ἤφατο δὲ φησὶν ἡ νόσος αὐτῆ, καὶ τὸ ταυμάσιον Πλάτωνος. εἰ τοίνυν καὶ καὶ καὶ δὲ ἐν τῷ τῷ Πλάτωναρχῳ εἰθεῖται, πλεονεκτεῖ τὸς ἄλλους ἀπαντας ὁ αἰοιδίμος Ιωάννης, καὶ κατὰ τὴν φωνὴν ἀτιμίας, καὶ σαφηνεία, ὡς οὐκ οὐδ' εἴ τις ἕτερος, καὶ καὶ μὲνος.

Εὐσταθίου πρεσβυτέρου. μγ.

Τὸν τίς ἀναστάσεως τῶν σωμάτων λόγον ἔφη, ὡς ἀδύνατον, γελᾶσθαι παρ' Ἕλλησιν. ἐμοὶ καὶ ἐπεὶ δὴ τὰς ἱεράς ᾠδὰς ἀναγινώσκων, καὶ λέγοντι, καὶ ἀποδεικνύουσιν τὰς ἀναγκασιὰς καὶ κατασκευάσας λόγον παρασκευάζοντα ἡμᾶς τὸ σαφές συνιδεῖν. εἰ μὲν οὖν σοφοὶ εἴη λογισάσασαν, ἃ φασὶν οἱ φιλόσοφοι. οὐκ εἴη γὰρ ἀπὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων τὴν ἑστίαν τὴν σωματικὴν κατασκευάζοντες, τρεῖς αὐτὴν ὑποτίθειται, ἃ τεράδιως τῶν στοιχείων εἰς ἄλλα μεταχωροῦντων. παχυρόμενον μὲν γὰρ τὸ πῦρ καὶ ἰσχυρὸν βέλαν, ἀέρα γίνεσθαι. τὸν δὲ ἀέρα, ὕδωρ τὸ δὲ ὕδωρ, γῆν. καὶ ἀνάπαλιν λεπτιωρόμενον τὴν γῆν, ὕδωρ γίνεσθαι. τὸ δὲ ὕδωρ, ἀέρα. τὸν δὲ ἀέρα, πῦρ. τί τοίνυν ἀπίστον φησὶν, εἰ τὸ σῶμα τῶτο τὸ νῦν γῆς πλείστον μέτοχον ἐκλεπτιωρόμενον, ἀίθερον γίνεσθαι φησὶν καὶ πνευματικόν. ἀπίστον γὰρ λέγουσιν αὐτὸ, ὅτι τοῦτον, ἀλλ' ὅτι τὸ κρείττον μετακοσμηθὲν, καὶ τὴν φθορᾶν ἀπάσαι καὶ τὰ πάθη, ὡς περὶ φθνευτικῶν ἀποφθίνον. εἰ μὲν οὖν σοφοὶ εἴη οἱ ταῦτα λογισθέντες, πεισασάσασαν τῆς ἀπίστεως. εἰ δὲ καὶ λόγον ἀμοιροί, καὶ ἀλεγεινῶς γυμνασίας ἀπειροί τυγχάνοντες, ἐροῖντο, τί βέλ τῶτα ἢ τὸ

ἢ τὸ τοῖσ' αὖ δι' ἑκαστοῦ βεβαιεῖται ὁ λόγος δεικνύς καὶ τοῖς ἰδιώταις πῶς ἀληθεύει· φησὶ γὰρ ἵνα καὶ παρ' ἑτέρωθεν πῶς πῶς σαφ' ἴσῃται τὸ λεγόμενον χρησόμεθα ὡς δὲ εἰς ἕνα πᾶσι ὡσπερ ἡ χρυσοῦς γὰρ λαμβάνουσα μὲν ὕδαρ, πηλὸς γίνεται, πῦρ δὲ ὀμιλῶσα χρυσός· καὶ οὐκ ἐπιπάχει σκεῖνα ἀσφῶν ἔπαχεν, ἔτω καὶ τὸ σῶμα ὀμιλῶσαν τῇ ἀθανασίᾳ, καὶ τῇ ἀφθαρσίᾳ, ἀνάλωτον ἔσται καὶ ἀβάτον πᾶσι τοῖς πάθεσιν, οἷς νῦν ἐνάλωτον ἡσθῆθηκεν· εἰ δὲ καὶ πῶς δύναμιν τῆς ἐκ τῆς μητρὸς αὐτὸ πεποικόςτος ἐγνωμόνας λογίζονται, οὐδὲ λογισμῶς τοῖσ' αὖθις δέησονται, ὁ γὰρ μὴ ὄν ποιήσας, πολλῶ μᾶλλον γεγενημένον ἀναστήσει.

Ζωσίμῳ ἀρεσβυτέρῳ. μδ.

Εἰ μὲν δυνατόν ἦν τὰ χεῖματα μέγα θάνατον σκοποῦμεθα μετασάουτ' ἡμῶν, ἴσως μὲν ἔδ' οὐτὼ τίμα ἦν ἑκαστῶν σκεῖσε τιμαλφρασίαν ὅπως οὐδέ μενα. πλὴν, ἀλλ' ὅμως ἐδόκει, σκεῖνα πᾶσι ὡς ἀμυθίας σοι φέρον. εἰ δὲ τῶ μὲν ἀδύνατον, δύνατον δὲ ταῦτ' ἀμείψασθαι εἰς ἐλεημοσύνας ἀναλώσαντα, καὶ μάλα καὶ μὴδὲ τῆς εὐποροσύνης δοκῆσθαι εἶναι τῶν πάλαι σκεῖνας σοι φερούσους· ἀμεινον τῆς εὐποροσύνης γενέσθαι, ὃ τῆς ἀνάγκης ἔστιν· εἰ δ' ἐβέλλει παρασχέιν, τί καὶ τῶ πεινήτων ἀρπάζων οὐκ ἐρυθείας.

Πρὸς τῆς εὐνοίας ἀσκησίας ἀγαν. με.

Σύμμετρος ἔστω τῆς ἀρετῆς ὁ πόθος, ἵνα μὴ ἀμετρος γένηται τῆς μεταβολῆς ὁ τῆς πόθος.

Αθανασίῳ ἀρεσβυτέρῳ. μς.

Εἰ πὲρ τῶ διενεχθέντι πρὸς σε, καὶ τὰ ἑλλήνων ἀρεσβυτοντι, φησάντι τε, ὅτι χριστὸν ἵνα, καὶ παρὰ πῶς ἀρχαίαν συνήθειαν, εἰσηγήσαιο πολιτείαν τὸ εὐαφ-

periti sint, quarantque quidnam hoc aut eiusmodi sit, per exemplum oratio nostra gradieitur, ut rudibus etiam & indoctis veritatem ostendat. Dicimus enim (ut declarandæ huius rei causa crassius exemplū adhibeamus) quod quemadmodum auri spuma, si aquam assumat, lutum efficitur, si autem igni admoueat, aurum, nec iam ea patitur quæ prius patiebatur: sic etiam corpus, cum immortalitate atque incorruptione versatum, ab omnibus his affectionibus, quibus nunc obnoxium est, prorsus immune ac liberum erit. Quod si vim quoque ac potentiam illius prudenti animo perpendant, qui ex nihilo corpus in ortum produxit, ne his quidem ratiocinationibus opus habebunt. Nam qui illud ex nihilo effecit, multo magis effectum ad vitam reuocabit.

Zosimo Presbytero. 44.

Si fieri posset, ut opes tuas post discessum à vita tecum asportares, quanquam ne sic quidem pretij cuiusquam essent, ut pote à pretiosissimis alteri aui diuitiis obsecrata, tamen umbram quandam consolationis eæ tibi afferre videretur. Cum autem id fieri nequeat, possis autem eas, si in eleemosynas insumpseris, in meliores commutare, quin tu id facis? præsertim cum ne filiorum quidem excusatio, quæ honesti cuiusdam prætextus specie præ se fert, tibi suppetat, nimirum id quod necessitatis est, melius eo esse, quod voluntate animique inductione efficitur. Quod si largiri non vis, quin tu saltem, pauperum bona rapiens, erubescis?

Ad Monachos ieiunium immodicè deditos. 45.

Virtutis labor moderatus fit: ne immoderatus mutationis modus existat.

Athanasio Presbytero. 46.

Dic ad eum qui tecum altercatus est, atque Ethnicorum dogmata profitetur, contenditque Euangelium nouam quandam, atque à veteri consuetudine dissiden-